

درس بیست و ششم: دیدار پدر

● توضیحات درس

ابراهیم خلیل الرحمان (ع) رسول برگزیده‌ی خدا و جد بزرگ پیامبر اسلام (ص) است. او نیز از کودکی، همانند پیامبر بزرگ اسلام، موحد، آگاه و درست کار بوده است. داستان رشد او در خانه‌ی عموی بت پرستش، ماجرای شکستن بت‌ها در دوران نوجوانی‌اش، احتجاج وی با بت پرستان و بسیاری از ماجراهای دیگر، همه و همه برای فرزندش اسماعیل که سال‌هاست در انتظار دیدار پدر و شنیدن داستان زیبای زندگی پرفراز و نشیب او بوده، بسیار شیرین و شنیدنی است. اسماعیل پس از سال‌ها انتظار و دوری از پدر، اکنون در آغوش گرم بت شکن بزرگ تاریخ، منتظر شنیدن خاطرات دل انگیز اوست.

درس دیدار پدر، مقدمه‌ای است برای آن که کودکان ما از زبان معلم، از زبان کتاب‌های قصه و... درباره‌ی این پیامبر بزرگ الهی بیش تر بدانند.

● اهداف درس

- ۱- آشنایی با حضرت ابراهیم علیه السلام به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی
- ۲- احساس علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم علیه السلام
- ۳- تلاش برای آشنایی بیش تر با حضرت ابراهیم علیه السلام

● انتظارات درس

دانش آموز پس از پایان آموزش:

- ۱- حضرت ابراهیم (ع) را به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی می شناسد.
- ۲- برای آشنایی بیش تر با حضرت ابراهیم (ع) تحقیق می کند.
- ۳- با استفاده از مطالب مندرج در کتاب درسی قرآن، داستان مصور کتاب کار خود را تکمیل می کند.
- ۴- برداشت و احساس خود را از داستان بت شکنی حضرت ابراهیم (ع) بیان می کند.

● مفاهیم کلیدی

حضرت ابراهیم (ع)
بت شکن

● مراحل تدریس (ایجاد فرصت‌هایی برای یادگیری)

دانش آموز در این درس می آموزد که حضرت ابراهیم (ع) یکی از پیامبران بزرگ خداست که در دوران کودکی و نوجوانی

زحمات فراوانی برای مبارزه با بت پرستی متحمل گردیده است و داستان‌های شنیدنی بسیاری از تاریخ زندگی او وجود دارد که برای آگاهی از آن‌ها باید به جست‌وجو و تحقیق پرداخت.

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

○ درس «دیدار پدر» در واقع به خودی خود یک درس به حساب نمی‌آید بلکه صرفاً برای ایجاد زمینه برای جست‌وجو و تحقیق درباره‌ی زندگی حضرت ابراهیم علیه‌السلام مناسب است. شما با خواندن درس برای بچه‌ها می‌توانید این احساس را در آن‌ها به‌وجود بیاورید که می‌توانند درباره‌ی حضرت ابراهیم بیش‌تر بدانند و از تحقیق در این باره لذت ببرند.

○ به‌نظر می‌رسد خود متن درس شروع خوبی برای تدریس باشد. بنابراین بیش‌از هر چیز مناسب است در بچه‌ها شوق شنیدن قصه و تحقیق و جست‌وجو درباره‌ی موضوع درس را ایجاد کنید.

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

○ چنان‌که گفته شد، متن این درس پیام‌چندانی دربر ندارد، ولی می‌تواند نسبت به آشنایی بیش‌تر با حضرت ابراهیم، در بچه‌ها، اشتیاق ایجاد کند. بنابراین بهترین شیوه برای آموزش مطالبی درباره‌ی حضرت ابراهیم علیه‌السلام (مطابق با اهداف درس) استفاده از دانستنی‌های آن‌ها در این باره است. کتاب درسی

قرآن آن‌ها در سال دوم ابتدایی نیز منبع مناسبی برای این کار به‌شمار می‌آید.

○ کافی است بچه‌ها یک قصه درباره‌ی زندگی حضرت ابراهیم علیه‌السلام بدانند، تأکید ما بر روی قصه‌ی بت‌شکنی حضرت ابراهیم در دوران نوجوانی ایشان است (که احتمالاً در میان داستان‌های گوناگونی که بچه‌ها از زندگی ایشان، بیان خواهند کرد، عنوان خواهد شد). این بخش از زندگی ایشان به هدف بیان صفت خداشناسی حضرت ابراهیم در کودکی نزدیک‌تر است.

○ بنابراین، کافی است شما در بچه‌ها شوق یادگیری ایجاد نموده و سپس آن‌ها را راهنمایی کنید تا بتوانند با استفاده از کتاب‌های گوناگون به‌ویژه به کتاب قرآن سال گذشته‌ی خود مطالب بیش‌تری بیاموزند.

تذکر

✓ حفظ قصه‌ها و شرح موبه‌موی وقایع، به هیچ‌وجه هدف این درس نیست و شما چنین چیزی را از بچه‌ها طلب نکنید. کافی است آن‌ها به شخصیت حضرت ابراهیم علیه‌السلام علاقه‌مند شده و دوست داشته باشند درباره‌ی او، بیش‌تر بدانند.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

در این دو بخش، بچه‌ها راهنمایی شده‌اند تا با استفاده از اطلاعات قبلی خود در مورد زندگی و شخصیت حضرت ابراهیم (ع) گفت‌وگو کنند. این دو بخش حلقه‌ی رابط مناسبی برای مطالب کتاب و فعالیت کتاب کار می‌باشد.

● کتاب کار

کتاب کار این درس، با عنوان «بت شکن» (صفحات ۴۹ تا ۵۲)، در قالب یک فتورمان^۱ ارائه گردیده است. این قصه مربوط به یکی از مهم ترین وقایع زندگی حضرت ابراهیم (ع) در دوران نوجوانی اوست که دانش آموزان بارها شنیده و احتمالاً مطالعه نموده اند. فعالیت کتاب کار عبارت است از نگارش یا بیان داستان و رنگ آمیزی مناسب و دلخواه تصاویر توسط دانش آموزان.

● ارزش یابی

برای ارزش یابی این درس باید به تمام فعالیت های فردی و گروهی دانش آموزان (شامل فعالیت های کلاسی و کار در منزل، کار بر روی کتاب کار، بیان احساس و...)، از ابتدا تا انتهای تدریس توجه کنید. به طور کلی، آنچه دانش آموزان مطابق با اهداف درس می توانند انجام دهند و به شما در ارزش یابی آموخته های ایشان و تکمیل جدول ارزش یابی دانش آموزان کمک کند، عبارت است از این که آن ها بتوانند :

- حضرت ابراهیم (ع) را به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی بشناسند.
- برای آشنایی بیش تر با حضرت ابراهیم (ع) تحقیق کنند.
- با استفاده از مطالب مندرج در کتاب قرآن خود، داستان مصور کتاب کار خود را تکمیل کنند.
- برداشت و احساس خود را از داستان بت شکنی حضرت ابراهیم (ع) بیان نمایند.
- سایر فعالیت های (متناسب با اهداف درس) طراحی شده توسط شما را انجام دهند.

اهداف: دانش آموز.....	طبیقات و حوزه های فرایند یاددهی – یادگیری	درک مفاهیم	کسب مهارت ها	به کارگیری مفاهیم و مهارت ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده ها
– حضرت ابراهیم علیه السلام را به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی بشناسد.	– حضرت ابراهیم (ع) را به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی می شناسد.	*			
	– با استفاده از مطالب مندرج در کتاب قرآن خود، داستان مصور کتاب کار خود را تکمیل می کند.			*	
– نسبت به آشنایی بیش تر با حضرت ابراهیم علیه السلام ابراز علاقه کند.	– برای آشنایی بیش تر با حضرت ابراهیم (ع) تحقیق می کند.			*	

درس بیست و هفتم: به جای سلام

● توضیحات درس

کودکان، گاه و بی گاه انتظارات نابه جایی دارند و با این انتظارات پدر و مادر خود را آزرده می کنند. خوب است به آن ها آموخته شود که چگونه می توانند با استفاده از شیوه های مناسب، به پدر و مادر خود احترام بگذارند. آن ها اگر بدانند پدر و مادرشان چه زحماتی را متحمل می شوند، شاید انتظارات و رفتارهای دیگری داشته باشند.

درس «به جای سلام»، به دنبال تحقق این هدف است. قصه ی این درس، قصه ی هر روز بسیاری از بچه هاست. نمونه های زیادی می توان همانند آن ذکر نمود. این قصه، تنها بهانه ای برای باز شدن باب گفت و گو میان معلم و دانش آموزان است.

در بخش دوم این درس، دعای ساده ای در حق پدر و مادر از زبان یک کودک نقل شده است. بچه ها معمولاً برای کسانی دعا می کنند که خیلی دوستشان داشته باشند. دعاها ی بچه ها مانند خود آن ها ساده و بی آلاش است و با دعاها ی بزرگ ترها فرق می کند اما همیشه خالص ترین دعاهاست.

● اهداف درس

- ۱- آشنایی با ضرورت و شیوه های احترام به پدر و مادر
- ۲- احساس قدردانی و تشکر از زحمات ایشان
- ۳- ادای احترام نسبت به پدر و مادر

قسمت اول درس: به جای سلام

● انتظارات درس

دانش آموز پس از پایان آموزش:

- ۱- درباره ی رفتار شخصیت داستان، قضاوت می کند.
- ۲- فهرستی از انتظارات پدر و مادر از فرزندشان (مثلاً پدر دانش آموز از وی) تهیه می کند.
- ۳- فهرستی از انتظارات یک فرزند از پدر و مادر خود (مثلاً انتظارات دانش آموز از پدرش) تهیه می کند.
- ۴- رفتار خود را با انتظارات پدر و مادرش از او مقایسه می کند.
- ۵- درباره ی زحماتی که پدر و مادر برای او می کشند، با دوستانش گفت و گو می کند.
- ۶- راه های مناسبی برای قدردانی از زحمات پدر و مادرش جست و جو و پیشنهاد می کند.

● مفاهیم کلیدی

ادب و احترام به پدر و مادر
قدردانی از زحمات پدر و مادر

● مراحل تدریس

دانش آموز در این درس قرار است بیاموزد که چگونه میان انتظارات خود و توانایی‌ها و امکانات پدر و مادرش تعادل برقرار کند و گاهی به خاطر علاقه به پدر و مادر و به واسطه‌ی درک مشکلات آن‌ها از خواسته‌های خود (حتی اگر درست و به‌جا باشد) بگذرد.

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

قرائت نامه‌ی یک پدر به فرزندش یا حضور یکی از پدر یا مادرها، در کلاس و صحبت با دانش‌آموزان، اجرای یک نمایش توسط گروهی از بچه‌ها با هماهنگی قبلی و... راهبردهایی است که می‌تواند به‌عنوان شیوه‌هایی برای ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان نسبت به موضوع درس، مورد استفاده‌ی معلم قرار گیرد.

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

- این درس می‌تواند در قالب یک قصه برای کودکان بیان شود.
- هم‌چنین این درس می‌تواند در قالب یک فعالیت نمایشی ارائه شود.
- برای تحقق اهداف درس مناسب است یک فعالیت گروهی همانند درس‌های قبل ترتیب دهید. هم‌چنین می‌توانید از طریق همین فعالیت گروهی، قضاوت بچه‌ها را درباره‌ی رفتار شخصیت اصلی داستان بررسی کنید.

چند تذکر

- ✓ تا آن‌جا که ممکن است از این که تدریس شما لحن نصیحت به خود بگیرد، دوری کنید. بگذارید خود بچه‌ها به نتیجه برسند.
- ✓ به دانش‌آموزان بیاموزید که احترام به پدر و مادر یکی از آداب و دستورات دینی است و موجب رضایت خداوند می‌شود.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

دانش‌آموزان در پاسخ به سؤال بخش «حالا برایم بگو»، به رفتار پسر بچه‌ی داستان درس فکر و گفت و گو می‌کنند و در مورد او قضاوت می‌نمایند. گفت‌وگوی دانش‌آموزان با هم، می‌تواند به تثبیت مفهوم در ذهن آن‌ها کمک کند. سؤال بعدی این بخش توجه بچه‌ها را به انتظارات پدرها از فرزندانشان جلب کرده و کمک می‌کند تا آن‌ها قدر زحمات والدین خود را بیش‌تر بدانند. در بخش «اکنون می‌توانی»، دانش‌آموزان با جملات خود، داستان را به‌صورتی می‌نویسند که پدر در آن خوشحال گردد. به

این ترتیب، به گونه‌ای غیرمستقیم، انتظارات پدرها از فرزندان خود را مرور کرده‌اند و ضمناً به نحوه‌ی برآورده کردن این انتظارات هم می‌پردازند.

● کتاب کار

کتاب کار این درس شامل سه قسمت است.

در قسمت اول با عنوان «مثل همه‌ی پدرها» (صفحه‌ی ۵۳)، نوشته‌ی یکی از دانش‌آموزان درباره‌ی مهربانی تمساح پدر به بچه تمساح‌ها آمده است. این نوشته به بچه‌ها یادآوری می‌کند که تمامی پدرها و مادرها نسبت به فرزندان خود مهربان و دلسوزند. در قسمت دوم با عنوان «مادرم» (صفحه‌ی ۵۴)، زحمات مادر به تصویر کشیده شده است و دانش‌آموزان می‌باید درباره‌ی هر تصویر، نکاتی را بنویسند و یا بگویند. (این تصاویر با شعر آقای مصطفی رحمان دوست که در دانستنی‌های معلم همین درس آمده است، هم خوانی دارد). این فعالیت، نمونه‌ای از زحمات مادرها را برای فرزندان به‌خاطر آن‌ها می‌آورد و نمونه‌ی خوبی برای بیان موارد متعدد دیگری است که پس از آن به‌خاطر بچه‌ها خواهد آمد.

در قسمت سوم با عنوان «پدرم» (صفحه‌ی ۵۵) براساس نوشته‌ی دیگری از کودکی دیگر، دانش‌آموزان به صفات و ویژگی‌های پدران خود بیش‌تر توجه نموده، مهربانی‌ها و زحماتی را که برای فرزندان خود می‌کشند مرور می‌کنند. نتیجه‌ی این فعالیت آن است که بچه‌ها می‌بینند پدرها (و مادرها) با همه‌ی ویژگی‌هایشان، فرزندان خود را دوست دارند و برعکس، خودشان نیز برای بچه‌ها دوست داشتنی‌اند.

شما با استفاده از این سه قسمت، فعالیت‌های فراوانی را می‌توانید ترتیب دهید.

تذکر: برای غنی‌سازی راهنمای معلم و بهره‌گیری همکاران از تجربیات شما، حاصل فعالیت‌های خود و نوشته‌های دانش‌آموزان را به نشانی ما بفرستید تا در صورت امکان از آن‌ها استفاده شود.

● ارزش‌یابی

در ارزش‌یابی آموخته‌های بچه‌ها در این درس نیز کلیه‌ی فعالیت‌هایی که دانش‌آموزان تحت نظارت و با راهنمایی معلم برای فراگیری مفاهیم درس و تحقق اهداف آن انجام می‌دهند، می‌تواند مورد مشاهده و قضاوت معلم قرار بگیرد. نمونه‌ای از این فعالیت‌ها عبارت است از:

- قضاوت درباره‌ی رفتار شخصیت داستان، با ذکر دلیل
- تهیه‌ی فهرستی از انتظارات خود، از پدر و مادر
- تهیه‌ی فهرستی از انتظارات پدر و مادر از خود
- مقایسه‌ی رفتار خود با پدر و مادر و برعکس
- بحث و گفت‌وگو درباره‌ی زحماتی که پدر و مادر برای او می‌کشند
- جست‌وجو و پیشنهاد راه‌های مناسب برای قدردانی از زحمات پدر و مادر
- انجام فعالیت‌های کتاب کار
- سایر فعالیت‌های طراحی شده توسط شما آموزگار محترم

اهداف: دانش آموز.....	فعالیت‌ها: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقدانه و سازماندهی ایده‌ها
- ضرورت و شیوه‌های احترام به پدر و مادر و معلم را بداند.	- فهرستی از انتظارات خود و پدرش تهیه می‌کند.				*	
	- انتظارات خود و پدرش را با یکدیگر مقایسه می‌کند.					*
- نسبت به پدر و مادر و معلم ادای احترام کند.	- درباره‌ی رفتار شخصیت داستان قضاوت می‌کند.					*
	- درباره‌ی زحماتی که پدر و مادر برای او می‌کشند، گفت‌وگو می‌کند.				*	
	- راه‌های مناسبی برای قدردانی از زحمات پدر و مادرش جست‌وجو و پیشنهاد می‌کند.					*

● دانستنی‌های معلم

۱- دعا‌های بچه‌ها

دعا‌های بچه‌ها بیش‌تر مضامینی بسیار ساده و برخاسته از نیازهای روزمره دارد و عمدتاً مشکلات شخصی آنان و یا دوستان و نزدیکانشان را بیان می‌کند، اما به تدریج که دوره‌ی کودکی را پشت سر می‌گذارند، دعای آن‌ها به تقلید از بزرگ‌ترها از شکل مادی و خام و خودمحور درآمده و به سمت دعا‌هایی روحانی و نوع‌دوستانه پیش می‌رود. در سنین کودکی دعا‌های بچه‌ها اغلب یا یک سری محفوظات است یا دعا‌هایی است با مضامین غالباً خودمحورانه و البته برای کسب منفعت و رفع حوائج مادی؛ درحالی که دعا‌هایی که در آن اقرار به خطاها و استدعای عفو الهی منظور باشد، در میان بچه‌ها نادر است.

چند تذکر

✓ برای تربیت بچه‌ها در این سن، همین بس که بدانند می‌توانند خواسته‌هایشان را در قالب آرزو و دعا بر زبان بیاورند و با خدا درمیان بگذارند.

هم‌چنین موارد زیر می‌تواند بسیار مفید باشد:

✓ آموزش این که خداوند همواره بیش از نیازهایمان به ما می‌بخشد و عطا می‌کند.

✓ تعلیم برخی از آداب دعا کردن و عادت دادن بچه‌ها به آن.
 ✓ عادت دادن بچه‌ها به این که اولاً خواسته‌های پسندیده‌ای داشته باشند، ثانیاً قبل از دعا درباره‌ی نیاز خود بیندیشند، ثالثاً خدا را به خاطر آن چه دارند و هر چه قبلاً به آنان عطا شده شکر کنند و حتی در صورت برآورده نشدن نیازهایشان شکرگزار باشند و... .

۲- شعری مناسب برای کودکان

مادر بیا که خواب

چشم مرا گرفت

در زیر پلک من

آهسته جا گرفت

با دست مهربان

دست مرا بگیر

یک بوسه ام بده

از من دو تا بگیر

در گوش من بگو

با آن صدای خوش

آرام قصه‌ای

از قصه‌های خوش

یک مادر و پدر

با بچه‌های خوب

در یک جهان پاک

با یک خدای خوب

سروده‌ی محمود کیانوش

۳- چند شعر متناسب با موضوع درس

با صدای مادر

خانه آبادان است

روز شاد و شب شاد

زندگی خندان است

با صدای مادر

خانه باغ روشن

گوشه گوشه هر جا

صد چراغ روشن
در صدای مادر
نور دنیا دنیا
برگ جنگل جنگل
آب دریا دریا
بی صدای مادر
همه دل ها تاریک
همه دنیا خاموش
همه دنیا تاریک

سروده‌ی محمود کیانوش

وقتی که بابا از سر کار
خسته ولی خندان می‌آید
وقتی که مادر می‌دود شاد
تا در به روی او گشاید
من هم می‌آیم تا کنم باز
در آستان در سلامش
می‌گویم صد بار بابا
از بس که شیرین است نامش

سروده‌ی محمود کیانوش

تا صبح دیشب
بیدار بودم
تب داشتم چون
بیمار بودم
جز من یکی هم
اصلاً نخوابید
همدرد من بود
تا صبح نالید
دست قشنگش
روی سرم بود
او دوستم داشت
چون مادرم بود

گرمای تب کاش
دیگر بخوابد
تا این که امشب
مادر بخواند
سروده‌ی مصطفی رحمان دوست

قسمت دوم درس: دعای من

● انتظارات

دانش آموز پس از پایان آموزش:

- ۱- «دعا برای پدر و مادر» را به عنوان یکی از راه‌های قدرشناسی از زحمات آن‌ها می‌شناسد.
- ۲- احساس قدرشناسی خود را از پدر و مادر در قالب دعایی برای آن‌ها بیان می‌کند.

● مفاهیم کلیدی

دعا

دعا برای پدر و مادر

● مراحل تدریس

دانش آموز قرار است در این درس محبت و مهربانی به پدر و مادر و دعای خیر نمودن برای آن‌ها را بیش‌تر بیاموزد و به این کار تشویق شود.

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

○ خوب است یک یا چند نفر از اولیای دانش‌آموزان به کلاس بیایند و درباره‌ی کار و فعالیت خود برای بچه‌های کلاس توضیح بدهند.

یک تجربه‌ی موفق

در بهمن ماه سال ۱۳۷۹، نگارنده و همکاران، ضمن بازدید از یکی از مدارس مجری هدیه‌های آسمان در شهر مقدس مشهد، با خانم صغری حق‌دوست (آموزگار کلاس دوم مدرسه‌ی شهید هاشمی) و کارهای ایشان آشنا شدیم. کلاس خانم حق‌دوست کلاس فعال و گیرایی بود. ایشان در کلاس خود نمایشگاه کوچکی از حاصل فعالیت‌های اولیای دانش‌آموزان ترتیب داده بودند. خانم حق‌دوست اولیای دانش‌آموزان را به کلاس خود دعوت نموده و از آنان خواسته بود درباره‌ی شغل خود و زحماتی که می‌کشند با بچه‌ها گفت‌وگو کنند. نمایشگاه کلاس خانم حق‌دوست پر بود از وسایلی که اولیای بچه‌ها در محل کار خود تولید کرده بودند و یا در فروشگاه‌های خود می‌فروختند. ضمن گفت‌وگو با دانش‌آموزان این کلاس به خوبی توانستیم دریابیم که آن‌ها پس از این برنامه تا چه حد نسبت به خدمات و زحمات پدر و مادر خود آگاه و واقف شده‌اند!

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

- درس را برای دانش‌آموزان بخوانید.
- از آن‌ها بخواهید بهترین دعای خود را برای پدر یا مادرشان روی کاغذی بنویسند و اگر دلشان خواست برای دوستان خود بخوانند.
- می‌توانید در پایان کلاس خود مراسمی ویژه‌ی دعا کردن برای پدر و مادرها ترتیب دهید.

چند تذکر

- ✓ شما، بی‌شک قبل از طرح این موضوع در کلاس، در خصوص وجود کودک یا کودکان پدر (یا مادر) از دست داده و یا کسانی که مشکلات خاصی در این مورد دارند، اطلاعاتی کسب خواهید کرد تا این که گفت‌وگوها و سؤالات مطرح شده در کلاس اثر سوء و مخربی دربر نداشته باشد.
- ✓ ضمن گفت‌وگو با دانش‌آموزان درباره‌ی پدر و مادرها و مهربانی‌های آن‌ها، مسلماً به این نکته توجه خواهید داشت که این گفت‌وگو، نباید صورت «تفاخر یا به رخ کشیدن» صفات و حسنات پدرها و مادرها را به خود بگیرد!

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

در بخش «حالا برایم بگو»ی این درس از دانش‌آموزان خواسته شده تا دعاهایی را که پدر و مادر ایشان برایشان می‌کنند، بازگو کنند. این سؤال و پاسخ به آن، می‌تواند نظر دانش‌آموزان را بیش از پیش به روابط عاطفی بین آن‌ها و والدینشان متوجه سازد. در بخش «اکنون می‌توانی» نیز، برای توسعه‌ی مفهوم درس، از دانش‌آموزان خواسته شده تا متن دعا را به شکل مناسب ادامه دهند.

● کتاب کار

برای این قسمت، در کتاب کار، فعالیت مستقلی در نظر گرفته نشده است.

● ارزش‌یابی

در ارزش‌یابی این بخش، آنچه باید مورد توجه شما قرار گیرد عبارت است از این که دانش‌آموزان بتوانند:

- تلقی خود را از «دعا برای پدر و مادر»، به‌عنوان یکی از راه‌های قدرشناسی از زحمات آن‌ها بیان کنند.
- از پدر و مادر خود در قالب دعایی برای آن‌ها تقدیر کنند.

اهداف: دانش‌آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری فعالیت‌ها: دانش‌آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
– نسبت به زحمات پدر و مادر و معلم احساس قدردانی و تشکر و ادای احترام کند.	– تلقی خود را از «دعا برای پدر و مادر»، به‌عنوان یکی از راه‌های قدرشناسی از زحمات آن‌ها بیان می‌کند.			*	
	– احساس قدرشناسی خود را از پدر و مادر در قالب دعایی برای آن‌ها بیان می‌کند.				*

درس بیست و هشتم: او مهربان است

● توضیح درس

معلم، اگر صمیمی و مهربان و دلسوز باشد، هم چون پدر یا مادر برای کودک، عزیز و محترم است. جان و روح بچه‌ها، همواره تشنه‌ی مهربانی معلم و لبخند صمیمی و آشنای اوست. یاد و خاطره‌ی معلمان مهربان همواره برای بزرگ‌ترهای قدرشناس امروز و شاگردان پاک‌دل دیروز زنده و شیرین است. این درس پایان بخش مناسبی برای کلاس درس شماسست و باید اثری دل‌چسب و همیشگی از حضور در کلاس تربیت دینی سوم دبستان در جان و دل کودکان به‌جای بگذارد.

● اهداف درس

- ۱- آشنایی با ضرورت احترام به معلم و شیوه‌های آن
- ۲- احساس قدردانی و تشکر نسبت به زحمات ایشان
- ۳- ادای احترام نسبت به معلم

● انتظارات درس

- دانش‌آموز پس از پایان آموزش:
- ۱- احساس خود را از زحمات معلم، بیان می‌کند.
  - ۲- راه‌هایی برای قدرشناسی معلم و احترام نسبت به او پیشنهاد می‌کند.
  - ۳- در قالب یک فعالیت (ترجیحاً گروهی) از زحمات معلم خود قدرشناسی می‌کند.

● مفاهیم کلیدی

احترام به معلم
قدردانی از معلم

● مراحل تدریس (ایجاد فرصت‌هایی برای یادگیری)

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

○ در پایان درس‌های کتاب هدیه‌های آسمان، تصمیم‌گیری در خصوص شروع مناسب برای تدریس را به خود شما آموزگار دانا و توانا می‌سپاریم. خود شما بهتر از هر کس دیگری می‌توانید درس مربوط به قدردانی از معلم را با شیوه‌ای مناسب شروع کنید.

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

- پیش از خواندن درس، مناسب است درباره‌ی خاطراتی که از یک سال تدریس و تحصیل در کنار هم داشته‌اید، برای دانش‌آموزان بگویید. از چیزهایی که از آن‌ها آموخته‌اید، از احساس خود نسبت به آن‌ها و... .
- از دانش‌آموزان بخواهید بهترین خاطرات خود را در مدرسه، در سالی که گذشت، برای سایرین تعریف کنند.
- احساس خود را از این که سال تحصیلی رو به اتمام است، برای آن‌ها بگویید.
- درس را برای دانش‌آموزان بخوانید. نحوه‌ی خواندن درس در میزان تحقق اهداف آن تأثیر بسیاری دارد.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

سؤالات مطرح شده در بخش «حالا برایم بگو» کمک می‌کنند تا دو مفهوم کلیدی این درس مرور و جمع‌بندی شوند. دانش‌آموزان ابتدا در مورد زحماتی که معلمان می‌کشند گفت‌وگو می‌کنند و سپس به راه‌های مناسب برای قدردانی از این زحمات می‌اندیشند و با هم مشورت می‌کنند.

در بخش «اکنون می‌توانی»، برای قدردانی از زحمات معلمان، پیشنهاد ساده‌ای به دانش‌آموزان شده است. این بخش، زمینه‌ساز مناسبی برای انجام فعالیت کتاب کار این درس می‌باشد.

● کتاب کار

کتاب کار این درس شامل یک قسمت است (با عنوان برای معلم مهربانم، صفحه‌ی ۵۶) که طی آن دانش‌آموز برای قدردانی از زحمات معلم خود اقدام به تهیه‌ی یک کارت تبریک می‌کند.

دانش‌آموزان می‌توانند این کارت تبریک را با سلیقه و روش خود تهیه کنند و برای آن از هر وسیله‌ای که مناسب می‌بینند، استفاده نمایند. برای ایجاد حس و حال لازم می‌توان از خاطرات دانش‌آموزان از معلمان سال‌های گذشته‌شان کمک گرفت. کارت تبریک ساخته شده هم می‌تواند به هر معلمی اهدا شود. برای برخی از دانش‌آموزان این فعالیت می‌تواند شروعی باشد تا کارت‌های دیگری را هم برای سایر معلمان خود درست کنند.

شما هم در پاسخ به این فعالیت دانش‌آموزان، محبت خود را به همه‌ی آن‌ها هدیه کنید و از قضاوت در مورد نتیجه‌ی فعالیت هرکدام خودداری کنید.

در پایان، صفحه‌ی یادداشت معلم را در کتاب کار تک تک دانش‌آموزان با جملات زیبای خود زینت دهید.

● ارزش‌یابی

در این درس نیز کلیه‌ی فعالیت‌هایی که دانش‌آموزان، تحت نظارت و با راهنمایی معلم، انجام می‌دهند، می‌توانند مبنای ارزش‌یابی قرار گیرد. نمونه‌ی این فعالیت‌ها عبارت است از :

- بیان احساس و تلقی خود از زحمات معلم
- پیشنهاد راه‌هایی برای قدرشناسی معلم و احترام نسبت به او
- قدرشناسی از زحمات معلم خود در قالب یک فعالیت عملی
- فعالیت‌هایی که شما معلم گرامی متناسب با هدف‌های درس طراحی نموده‌اید.

اهداف: دانش‌آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری فعالیت‌ها: دانش‌آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
– نسبت به زحمات پدر و مادر و معلم احساس قدردانی و تشکر می‌کند.	– احساس و تلقی خود را از زحماتی که معلم برای دانش‌آموزانش می‌کشد، بیان می‌کند.				*
	– راه‌هایی برای قدرشناسی معلم و احترام نسبت به او پیشنهاد می‌کند.				*
	– در قالب یک فعالیت عملی از زحمات معلم خود تشکر می‌کند.			*	

معلمان محترم و اولیای گرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)
talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر نامه ریزی و تالیف کتاب های درسی